

Рейтинговий звіт PREB 001-010 short

про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	боргове зобов'язання ВАТ КБ «Промекономбанк»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Тип боргового зобов'язання:	облігації, іменні відсоткові, звичайні (незабезпечені)
Обсяг випуску:	серія А – 10 000 000,00 грн.
Номінальна вартість однієї облігації:	серія А – 1 000,00 грн.
Кількість облігацій:	серія А – 10 000 штук
Відсоткова ставка:	15,0% річних
Термін обігу:	з 20.10.2005 р. до 15.10.2008 р. (включно)
Дата погашення:	16.10.2008 р.
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення рейтингу:	26.09.2005 р.
Дата оновлення рейтингу:	12.08.2008 р.
Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання:	uaBBB-
Прогноз рейтингу:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ВАТ КБ «Промекономбанк» за 2004-2007 рр. та I півріччя 2008 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Історію кредитного рейтингу емісії облігацій ВАТ КБ «Промекономбанк» серії А наведено в таблиці нижче.

Дата	26.09.2005	27.12.2005 - 27.03.2008	12.08.2008
Рівень рейтингу	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу підтримується:

- диверсифікацією зобов'язань за основними кредиторами та видами економічної діяльності контрагентів;
- прийнятними для банківської системи фінансовими показниками, які характеризують основні аспекти діяльності Банку.

Рівень кредитного рейтингу обмежується:

- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками (на 20 найбільших позичальників припадає близько 320% капіталу I рівня), що разом з низьким рівнем резервування може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- низькими показниками ефективності діяльності;
- необхідністю вдосконалення системи управління ризиками;
- слабким розвитком власної регіональної мережі і карткового бізнесу, що ускладнює виконання стратегічних завдань та підвищує ризик втрати ринкової позиції на фінансовому ринку України.

Основні фінансові показники

Показник	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.01.07	01.04.07	01.07.07	01.10.07	01.01.08	01.04.08	01.07.08
Активи, млн. грн.	217,67	173,86	267,37	307,37	321,80	383,19	380,27	387,71	424,77	426,70
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	191,40	154,89	239,07	276,11	294,75	345,12	331,43	340,10	363,98	365,08
Кошти клієнтів, млн. грн.	146,07	107,59	159,44	201,77	181,62	248,32	279,45	264,48	322,29	290,62
Власний капітал, млн. грн.	32,07	35,38	48,68	57,72	58,23	57,29	57,85	58,18	58,58	58,58
Доходи, млн. грн.	25,89	38,48	38,94	50,15	11,95	26,12	42,86	64,19	18,29	39,02
Витрати, млн. грн.	25,04	37,25	38,06	48,60	11,74	25,61	41,78	62,77	17,89	38,62
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	1,61	2,34	1,38	1,63	0,21	0,85	1,67	2,32	0,40	0,40
Чистий прибуток, млн. грн.	0,86	1,23	0,87	1,55	0,21	0,52	1,08	1,41	0,40	0,40
Доходність активів (ROA),%	0,39	0,71	0,33	0,50	-	-	-	0,36	-	-
Доходність капіталу (ROE),%	2,68	3,49	1,80	2,69	-	-	-	2,43	-	-

Резюме

Комерційний банк «Промекономбанк» є відкритим акціонерним товариством з іноземним капіталом. Банк було зареєстровано НБУ у серпні 1993 року, і за профілем діяльності він є універсальною кредитно-фінансовою установою.

За ренкінгом НБУ на 01.07.2008 р. ВАТ КБ «Промекономбанк» перебуває у IV групі і посідає 125 місце серед 178 банків України. За I півріччя 2008 року чисті активи ВАТ КБ «Промекономбанк» зросли лише на 10% – до 427 млн. грн., кредитно-інвестиційний портфель зріс на 7% – до 372 млн. грн., власний капітал збільшився тільки за рахунок поточного прибутку, тому майже не змінився і складає 58,6 млн. грн. станом на 01.07.2008 р.

Основними акціонерами є Ліхтеров Євген Павлович (98,9523% загальної участі), який також володіє Банком через ЗАТ Страхова компанія «Інтегріті» (62,4258% загальної участі), та Ліхтерова Світлана (35,9743% загальної участі).

Регіональна мережа Банку є досить обмеженою. ВАТ КБ «Промекономбанк» представлено 4 філіями та 7 відділеннями у п'яти регіонах країни, з найбільшою присутністю у Дніпропетровську. Протягом I півріччя 2008 року Банк збільшив свою регіональну мережу, відкривши три нових відділення (Дніпропетровськ, Запоріжжя).

Банком було зменшено плани щодо подальшого розвитку регіональної мережі, і замість раніше запланованих на 2008 рік декількох відділень відкриється до кінця року тільки 1-2 відділення. Основною причиною коригування планів є значні витрати на купівлю службового приміщення у м. Донецьку.

На банківському ринку відбувається значне посилення конкуренції, збільшується присутність системних банків, що суттєво ускладнює розвиток дрібних установ (IV групи), у їх числі і ВАТ КБ «Промекономбанк», які, як правило, мають слабо розгалужену мережу представництв, вузьку клієнтську базу, кредитні операції фінансуються «дорогими» ресурсами (доступ до фінансових ринків обмежений), тому їм важко пропонувати цікаві та конкурентоспроможні продукти клієнтам. Одними із головних плюсів для клієнтів стають індивідуальний підхід, лояльність та більша швидкість прийняття рішень.

Через незначне зростання обсягу кредитно-інвестиційних операцій ВАТ КБ «Промекономбанк» його частка на ринку за I півріччя 2008 року дещо зменшилась і станом на 01.07.2008 р. складає близько 0,061%.

Станом на 01.07.2008 р. ВАТ КБ «Промекономбанк» виступало позивачем у декількох судових справах проти фізичних осіб щодо стягнення проблемної заборгованості. Переважна більшість цих справ виникла у поточному році, що зумовлено розвитком індивідуального бізнесу.

Протягом аналізованого періоду перевірки ВАТ КБ «Промекономбанк», що проводили НБУ та Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, порушень не виявили.

ВАТ КБ «Промекономбанк» орієнтоване на обслуговування корпоративних і приватних клієнтів, але триває тенденція розширення клієнтської бази за рахунок залучення саме приватних осіб. Кількість клієнтів Банку складає майже 11 тис. осіб, з яких 80% – це фізичні особи.

Картковий бізнес ВАТ КБ «Промекономбанк» має слабкий стан розвитку, хоча слід відмітити, що обсяг емісії та сума коштів на карткових рахунках поступово зростають. Банк емітує картки міжнародної платіжної системи «Visa International» на правах асоційованого членства. Клієнти ВАТ КБ «Промекономбанк» можуть використовувати розгалужену мережу банкоматів банків-партнерів. Кількість же власних банкоматів Банку зростає пропорційно розвитку його мережі, і залишається незначною, хоча й адекватна розвитку карткового бізнесу.

Власний капітал Банку формується, насамперед, статутним капіталом – коефіцієнт фондової капіталізації складає 83,5%. Слід відмітити позитивний момент у збільшенні інвестування капіталу в основні засоби (коефіцієнт захищеності капіталу складає 28,6% на 01.07.2008 р., проти 12,3% на 01.01.2008 р.), а також у намірі акціонерів нарощувати капітал. Через помірний приріст активів рівень їх забезпечення власним капіталом Банку залишається добрим.

Зобов'язання ВАТ КБ «Промекономбанк» представлені, насамперед, клієнтськими коштами, в яких більша частка – це вклади фізичних осіб. Зростання обсягу клієнтських коштів у I півріччі 2008 року значною мірою підтримувалось залишками на поточних рахунках юридичних осіб. Також Банк активно залучає кошти через випуск процентних облігацій та ощадних сертифікатів, що підтримує прийнятну диверсифікацію ресурсів за кредиторами (станом на 01.07.2008 р. кошти 20 найбільших кредиторів формують 32,4% зобов'язань), проте фондування залишається переважно короткостроковим. Диверсифікація ресурсів за видами економічної діяльності також є помірною.

ВАТ КБ «Промекономбанк» випустило дві серії процентних облігацій. Станом на 01.07.2008 р. в обігу перебувають усі облігації серії А на суму 10 млн. грн. Термін обігу цих трирічних облігацій закінчується 15 жовтня 2008 року. Відсоткова ставка за облігаціями серії А є не змінною з початку обігу і становить 15% річних. Також у грудні 2007 року розпочалось відкрите розміщення п'ятирічних облігацій серії В (25 млн. грн.), і на 01.07.2008 р. половину цього обсягу реалізовано. Відсоткова ставка за облігаціями серії В на перші чотири відсоткові періоди (до грудня 2008 року) становить 15% річних. Зобов'язання Банку за всіма облігаціями виконуються у повному обсязі, процентний дохід сплачується вчасно.

Протягом аналізованого періоду ВАТ КБ «Промекономбанк» дотримувалося всіх економічних нормативів, встановлених НБУ. Непідкріплене достатнім обсягом капіталу зростання активних операцій у першій половині 2008 року призвело до зниження значень нормативу адекватності регулятивного капіталу, які хоча і перебувають на рівні середнього за системою, втім є нижчими, ніж у аналогічних

банків. Також для Банку залишається актуальним високий рівень нормативів кредитних та ринкових ризиків.

Відповідність коштів за строками до погашення у ВАТ КБ «Промекономбанк» перебуває на прийнятному рівні. Банк має переважно позитивний кумулятивний розрив ліквідності до 31 дня, та від'ємний – до 1 року.

Протягом I півріччя 2008 року спостерігалось уповільнення темпу росту основного доходного активу ВАТ КБ «Промекономбанк» – клієнтського кредитного портфеля (3/4 чистих активів), найбільшою складовою якого є кредити суб'єктам господарювання. Втім частка портфеля індивідуальних клієнтів, що зростає швидше корпоративного, продовжила поступову тенденцію зростання і складає вже більше третини. За цільовим спрямуванням, здебільшого, переважають позики, що надані на поточні потреби. Слід звернути увагу на значну питому вагу кредитів, що надані за врахованими векселями та за операціями РЕПО – відповідно 6% та 12% всього кредитного портфеля. Рівень високоліквідних активів залишається задовільним.

У I кварталі 2008 року ВАТ КБ «Промекономбанк» майже удвічі збільшив портфель цінних паперів, придбавши банківські короткострокові ощадні сертифікати. Частка операцій з цінними паперами відносно невелика, проте якість портфеля цінних паперів на продаж, що сформований акціями обмеженого кола емітентів, залишається низькою.

Концентрація клієнтського кредитного портфеля за позичальниками залишається значною: станом на 01.07.2008 р. на 20 найбільших позичальників припадає 57% кредитного портфеля, або 315% капіталу I рівня. Залежність від невеликої кількості позичальників є потенційним джерелом волатильності доходів у разі виникнення в них фінансових труднощів, тобто це збільшує ймовірність нестійкості установи і розмір кредитних втрат Банку у вигляді частки від процентного доходу або капіталу I рівня.

Диверсифікація портфеля за видами економічної діяльності є прийнятною: на 01.07.2008 р. підприємствам, які займаються торгівлею, ремонтом автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку, надано 44% корпоративних кредитів (141% капіталу I рівня); у будівництво – 25%.

Рівень резервування кредитного портфеля залишається низьким та продовжує знижуватись. Створені резерви, хоча і адекватні рівню простроченої та сумнівної заборгованості, але можуть бути недостатніми для покриття всіх можливих потенційних втрат, враховуючи значну концентрацію кредитного портфеля за позичальниками та низьку якість портфеля цінних паперів.

Якість кредитного портфеля ВАТ КБ «Промекономбанк» наразі є прийнятною: на 01.07.2008 р. питома вага простроченої та сумнівної заборгованості склала 2,2%. У структурі кредитних операцій Банку за категоріями ризику переважає заборгованість, класифікована як «стандартна» та «під контролем» (90%). Частка «сумнівної» та «безнадійної» заборгованості дещо зменшилась через списання та погашення проблемної позики і складає близько 1,2%.

Як і більшість українських банків, ВАТ КБ «Промекономбанк» використовує досить прості інструменти та процедури ризик-менеджменту, які проте відповідають поточному етапу його розвитку. Банк веде регулярний моніторинг кредитних та ринкових ризиків, а також ризику ліквідності та щоденно контролює дотримання нормативів.

Протягом I півріччя 2008 року Банком було списано у збиток кредитну заборгованість на суму 0,65 млн. грн., таким чином, станом на 01.07.2008 р. загальний обсяг списаної з балансу заборгованості складає 13,2 млн. грн., або 26% від статутного капіталу.

Головним джерелом процентних доходів виступають доходи за кредитами, наданими суб'єктам господарської діяльності, а також фізичним особам, частка доходів за якими зростає. Операційні витрати складаються, насамперед, з витрат за коштами фізичних осіб. Збільшення рівня загальних адміністративних витрат до 35% зумовлено, насамперед, інвестуванням в основні фонди.

За I півріччя 2008 року ВАТ КБ «Промекономбанк» отримало чистий прибуток у сумі 0,4 млн. грн. (на 23% менше, ніж за аналогічний період 2007 року), а за II квартал 2008 року чистого прибутку майже не отримано. Це зумовлено, насамперед, капіталомісткими вкладеннями Банку і збільшенням операційних витрат за власними борговими зобов'язаннями та на страхування кредитів. Також волатильність чистого операційного доходу зумовлена нестабільністю фінансових результатів від продажу цінних паперів.

Через зниження чистого прибутку, відповідно, зменшились основні показники ефективності діяльності ВАТ КБ «Промекономбанк». В умовах розвитку низька віддача від діяльності є прийнятною, втім для збільшення прибутковості Банку необхідно нарощувати достатні обсяги бізнесу.

За підсумками I півріччя 2008 року план за обсягом активів Банк виконав на 97%. Найбільш суттєве невиконання відбулося за кредитами юридичним та фізичним особам – 82%, що зумовлено зростанням вартості ресурсів у цьому періоді та, відповідно, й ціною кредитів, що зменшило попит на них. У пасивах помітне недовиконання планових обсягів спостерігалось у депозитному портфелі фізичних осіб – через відставання росту процентних ставок у Банку від стрімкого зростання ставок на ринку, і, як наслідок, менший приплив клієнтів. Збільшення статутного капіталу було заплановано на I квартал 2008 року, але фактично це має відбутись у липні-серпні 2008 року (на 25,5 млн. грн.).

Прогнозні показники доходів та витрат Банку суттєво не відрізняються від фактичного результату. Збільшенню розміру очікуваних витрат сприяло, насамперед, зростання планових витрат за коштами інших банків та витрат на страхування кредитів.

За 2008 рік ВАТ КБ «Промекономбанк» планує стрімко наростити обсяги кредитних операцій, зокрема з приватними клієнтами, що буде досить складно здійснити, враховуючи реальну ситуацію на ринку. Основним джерелом ресурсної бази залишаться кошти фізичних осіб та власні боргові зобов'язання. Також

заплановані активні маркетингові заходи для залучення нових клієнтів та більшого упізнавання бренду ВАТ КБ «Промекономбанк».

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг боргового зобов'язання ВАТ КБ «Промекономбанк» підтверджено на рівні «aaBBB-», з прогнозом «стабільний».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу рейтингів фінансового сектору

А.М. Коноплястий

Старший фінансовий аналітик відділу рейтингів фінансового сектору

А.М. Мовчан

Додатки

Дані балансу ВАТ КБ «Промекономбанк», млн. грн.

Показник	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.04.2007	01.07.2007	01.10.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	17,13	12,18	18,18	21,23	16,33	25,91	35,42	31,05	27,32	23,93
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти в інших банках	45,26	25,75	36,56	36,48	41,00	60,21	40,99	54,78	49,38	39,96
Кредити клієнтам	142,63	118,66	194,50	229,50	244,35	276,22	285,82	284,81	302,11	314,20
Цінні папери	14,88	21,96	17,44	17,45	17,44	17,35	14,79	12,18	24,12	24,04
Довгострокові вкладення	3,60	2,48	3,86	5,23	5,63	5,60	7,25	8,50	17,87	18,09
Нараховані доходи	1,95	3,16	3,38	2,24	2,47	2,55	2,68	2,97	3,43	5,07
Резерви	-8,32	-11,91	-10,76	-7,80	-8,09	-8,55	-9,70	-9,96	-8,59	-8,43
Інші активи	0,54	1,60	4,20	3,03	2,66	3,90	3,02	3,37	9,12	9,83
Разом активів	217,67	173,86	267,37	307,37	321,80	383,19	380,27	387,71	424,77	426,70
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	30,00	14,88	27,19	26,65	41,93	58,99	24,29	45,44	24,20	6,50
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	90,40	29,00	47,17	75,79	45,36	103,63	123,22	90,46	144,89	112,50
Кошти фізичних осіб	55,67	78,59	112,27	125,98	136,25	144,69	156,23	174,02	177,39	178,12
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,01	5,22	21,76	11,12	10,00	10,00	10,10	10,10	10,10	35,36
Субординований борг	6,40	7,96	6,28	6,28	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50	3,50
Нараховані витрати	1,19	2,07	3,45	3,32	3,89	3,96	3,96	4,15	4,63	4,94
Інші зобов'язання	1,93	0,77	0,57	0,52	22,63	1,14	1,12	1,85	1,47	27,20
Разом зобов'язань	185,60	138,48	218,69	249,66	263,57	325,91	322,42	329,53	366,19	368,12
Сплачений статутний капітал	28,20	30,28	43,20	50,40	50,70	50,70	50,70	50,70	50,70	50,70
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	2,91	3,77	4,61	4,82	4,82	5,12	5,12	5,12	5,12	6,54
Результат минулих років	0,10	0,10	0,00	0,00	1,55	0,00	0,00	0,00	1,41	0,00
Результати переоцінки	0,00	0,00	0,00	0,94	0,94	0,94	0,94	0,95	0,95	0,95
Фінансовий результат поточного року	0,86	1,23	0,87	1,55	0,21	0,52	1,08	1,41	0,40	0,40
Всього власний капітал	32,07	35,38	48,68	57,72	58,23	57,29	57,85	58,18	58,58	58,58

Дані звіту про фінансові результати ВАТ КБ «Промекономбанк», млн. грн.

Показник	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.04.2007	01.07.2007	01.10.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008
Процентні доходи	18,78	28,05	30,34	37,49	9,08	19,28	31,04	42,67	12,80	27,79
Комісійні доходи	5,60	7,61	7,18	10,46	2,51	5,95	10,13	14,40	4,15	8,82
Результат від торговельних операцій	1,43	0,86	1,25	1,87	0,33	0,80	1,45	2,15	0,96	1,96
Інші операційні доходи	0,01	0,13	0,06	0,29	0,01	0,06	0,19	4,91	0,36	0,40
Інші доходи	0,07	0,03	0,10	0,04	0,02	0,03	0,05	0,05	0,02	0,05
Повернення списаних активів	0,00	1,81	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Непередбачені доходи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходів	25,89	38,48	38,94	50,15	11,95	26,12	42,86	64,19	18,29	39,02
Процентні витрати	11,29	16,13	23,03	26,65	6,09	13,15	21,31	29,30	9,51	20,21
Комісійні витрати	0,68	0,57	0,68	0,68	0,14	0,36	0,64	0,93	0,20	0,70
Інші операційні витрати	1,36	1,54	3,55	5,24	1,44	3,06	4,98	7,30	2,27	4,76
Загальні адміністративні витрати	10,74	13,40	11,25	13,43	3,83	7,91	12,26	17,35	6,69	13,62
Відрахування в резерви	0,20	4,50	-0,95	2,53	0,23	0,80	1,99	6,99	-0,79	-0,67
Непередбачені витрати	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Податок на прибуток	0,76	1,11	0,51	0,08	0,00	0,33	0,59	0,90	0,01	0,01
Всього витрат	25,04	37,25	38,06	48,60	11,74	25,61	41,78	62,77	17,89	38,62
Фінансовий результат поточного року	0,86	1,23	0,87	1,55	0,21	0,52	1,08	1,41	0,40	0,40